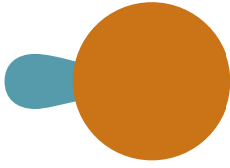

De nieuwe Zijderoute

Vervolg
van pagina 1

Kanttekeningen zijn er ook. Kazachstan scoort slecht op de mondiale corruptieranglijst van Transparency International: in 2012 stond het nummer 133. De lokale bureaucraten kunnen kopzorgen opleveren. 'Je moet soms wat meer geduld hebben', zegt Bregonje, die zegt op persoonlijke titel te spreken. Ook is het voor buitenlanders vaak moeilijk om een werkvergunning te krijgen. 'Door de politiek is het hier ook wel weer moeilijk navigeren. Wetgeving kan lastig zijn. Bijna alle besluiten worden genomen in het voordeel van de belastingdienst.'

Veel mensen maken volgens Bregonje de fout te denken dat het in Kazachstan precies zo gaat als in Rusland. Maar dat is volgens hem niet zo. De Centraal-Aziatische nomadische cultuur is nog merkbaar in de samenleving. Zo spelen oude tribale banden bijvoorbeeld nog steeds een rol bij het zakendoen.

Nazarbajevs plan om de economie veelzijdiger te maken, is inmiddels een flink eind op weg. Maar olie blijft cruciaal: de komende jaren gaat Kazachstan er naar verwachting steeds meer aan verdienen. Zo moet dit najaar een enorm olie- en gasveld in de Kaspische zee in productie gaan: het Kashagan-veld.

Dit offshore-olieveld is een van de grootste ontdekkingen van de afgelopen veertig jaar en staat inmiddels te boek als het duurste energieproject ooit. De ontwikkeling zou al € 45 mrd hebben gekost. Nederlandse bedrijven als Wagenborg, Fugro, Van Oordt en Shell zijn erin actief. Shell heeft ook een aandeel van bijna 17% in het consortium van oliemaatschappijen dat de olie wil winnen.

De nieuwe olievelden moeten de Kazachse overheid veel geld opleveren. Alleen al de komende twee jaar tijd groeit het nationale oliefonds naar verwachting met \$ 30 mrd tot \$ 100 mrd.

Volgens het IMF besteedt de overheid van dat fonds nu jaarlijks \$ 8 mrd. Dat geld gaat naar windmolenprojecten, investeringen in wegen en spoorverbindingen en grote woningbouwprojecten. Ook gaat Kazachstan tot 2050 jaarlijks één procent van het nationale product investeren in de groene economie. Door de olie-inkomsten komt straks flink meer geld beschikbaar voor investeringen.

Met al dat geld en de lokale ambities ziet Bregonje de komende jaren 'veel kansen voor Nederlandse bedrijven'. Al moet je als buitenlands bedrijf niet te veel vraagtekens zetten bij het gebrek aan democratie en de corruptie. Nazarbajev wuift de kritiek uit het buitenland weg door te wijzen op zijn uitgesproken economische visie. 'Eerst de economie en dan de politiek.'